

لبنان: اسرائیل منطقه را به جنگ می کشاند

نخست‌وزیر پیش‌رود امور لبنان در سخنانی نسبت به اقدامات رژیم صهیونیستی و تمایل آن برای کشاندن منطقه به یک جنگ فراگیر هشدار داد. نجیب میقاتی گفت: رژیم صهیونیستی منطقه را به جنگ می کشاند و جامعه بین‌الملل باید این مساله را مورد توجه قرار داده و به این جنگ پایان دهد. میقاتی افزود: اگر چه بارها تاکید کرده‌ایم جنگ‌طلب نیستیم اما حملات اسرائیل غیر قابل تحمل است. نقض حریم هوایی کشورمان را نمی‌پذیریم و نمی‌توانیم در برابر آن سکوت کنیم.

جلسه شورای امنیت درباره پاسخ موشکی ایران به رژیم صهیونیستی با شکست تل آویو پایان یافت

شب انزوا

نماینده روسیه در سازمان ملل: استانداردد دوگانه آمریکا در برخورد با حمله به کنسولگری ایران در دمشق ریاکارانه و شرم آور است

نماینده دائم ایران در سازمان ملل: رژیم صهیونیستی بچه خطرناکی بود که باید تنبیه می شد تا نظم به جهان برگردد

گروه بین‌الملل: جلسه یکشنبه شب شورای امنیت سازمان ملل درباره حمله موشکی و پهپادی ایران به مراکز نظامی رژیم صهیونیستی به صحنه جدل و رویارویی تمام‌عیار ۲ بلوک غرب و شرق تبدیل شد و در انتهای جلسه هم اسرائیل و آمریکا به مقصود خود برای منزوی‌سازی تهران دست نیافتند و جلسه بدون هیچ قطعنامه و سندی پایان یافت.

دومین شکست اسرائیل در یک هفته اخیر این بار در صحنه دیپلماتی رقم خورد. نخستین باخت رژیم صهیونیستی در میدان نبرد رخ داد و تهران با حمله موشکی و پهپادی به مراکز نظامی اسرائیل قدرت نظامی این رژیم را به چالش کشید. در جلسه شورای امنیت سازمان ملل درباره حمله موشکی و پهپادی ایران به مراکز نظامی رژیم صهیونیستی، کار به جایی رسید که حتی نماینده این رژیم شروع به مظلوم‌نمایی همراه با چاشنی تحریک مسلمانان کرد! نماینده رژیم صهیونیستی با نشان دادن تصاویر حمله موشکی ایران به مراکز نظامی رژیم صهیونیستی که موشک‌ها از بالای آسمان قدس شریف می گذرد، گفت ایران به مراکز مقدس اسلامی حمله کرده است! نوبت که به «گیلعاد اردن» سفیر و نماینده اسرائیل در سازمان ملل در نشست شورای امنیت رسید، اعتراف کرد: حمله مستقیم ایران به اسرائیل در نوع خود نخستین بود و در عین حال مدعی شد جهان پس از حمله ایران شاهد تنش بی سابقه‌ای است. نماینده اسرائیل در سازمان ملل که بسیار مصیبتی بود، مدعی شد مقامات جمهوری اسلامی ایران تهدیدی برای صلح جهانی هستند و گفت: ایران با شلیک صدها موشک و پهپاد بیش از ۷۰۰ تن مواد منفجره و بمب به سمت خاک اسرائیل شلیک کرده است. سفیر اسرائیل مدعی شد حمله ایران تهدیدی برای مسجدالاقصی و مسلمانان بود و همچون همیشه باانجام حرکاتی در جهت فضاسازی و تحت تأثیر قرار دادن جلسات شورای امنیت، ویدئویی از پرواز موشک‌های ایران بر فراز مسجدالاقصی نشان داد و صفحه نمایشگر خود را حتی به سمت سفیر ایران گرفت، وی سپس با اشاره به حوادثی همچون آرامکوی عربستان، آژنتین و توقیف کشتی مرتبط با اسرائیل در روزهای اخیر و ناآرامی‌های ایران، ادعاهای ضد ایرانی خود علیه جمهوری اسلامی را تکرار و تهران را متهم به نقض قوانین بین‌المللی کرد، در حالی که خود این رژیم تنها در یک مورد، ۶ ماه است با بمباران مداوم غزه، تمام قوانین بین‌المللی را نقض کرده و زیر پا گذاشته است.

سفیر رژیم اسرائیل مدعی شد: «همروز ماسک ایران افتاد. این کشور خود را به عنوان عامل بی‌ثباتی منطقه معرفی کرد. تنها راه، محکوم کردن ایران و مقابله با آن است.»

دیپلمات اسرائیلی در حالی که این رژیم خود مجهز به کلاهک‌های هسته‌ای است، پاسخ ایران را به موضوع هسته‌ای ایران مرتبط کرد و مدعی شد: «صور کنید ایران به سلاح هسته‌ای هم دست یابد. همه می‌دانیم ایران در حال غنی‌سازی اورانیوم است.»

صحت‌های نماینده رژیم صهیونیستی در سازمان ملل همراه با چاشنی ترس و تحریک بود تا بتواند عواطف کشورهای اسلامی را همسرار خود کند که ناموفق بود. البته این جلسه به صحنه رویارویی نمایندگان غرب و شرق هم مبدل شد. نماینده آمریکا در جلسه شورای امنیت سازمان ملل درباره پاسخ ایران به اسرائیل مدعی شد: قویا حملات ایران به اسرائیل را محکوم می‌کنیم؛ این عملیات تهدیدی برای اسرائیل و کشورهای مثل اردن و عراق بود. ایرانی‌ها با مسلح کردن حزب‌الله قطعنامه‌های شورای امنیت هستند. ایران به روسیه پهپاد داده و قوانین بین‌المللی را نقض کرده است. ایران برخی شناورها را در خلیج فارس توقیف کرده است. ایرانی‌ها حمله ۷ اکتبر را محکوم نکردند. حمله ایران برخلاف سطح بین‌المللی بود. در روزهای آتی اقدام‌هایی را برای پاسخگو کردن ایران انجام می‌دهیم.

در ادامه واسیلی نینزیا، نماینده روسیه در جلسه شورای امنیت سازمان ملل درباره پاسخ ایران به اسرائیل و در جواب طرف آمریکایی گفت: زمانی که کنسولگری ایران در سوریه بمباران شد ما هشدار دادیم و این موضوع در شورای امنیت محکوم نشد. اگر این مکان یک ساختمان دیپلماتیک غربی بود، اوضاع کلاف‌رق می‌کرد. اتفاقی که رخ داد نتیجه عدم اقدام شورا در پاسخ به حمله اسرائیل بود. آنچه امروز در شورای امنیت شاهد آن هستیم، نمایش ریاکاری و استانداردهای دوگانه و شرم آور است.

رابرت وود، نماینده آمریکا در شورای امنیت دوباره اتهاماتی را علیه ایران مطرح کرد و گفت: ایران از تعهدات بین‌المللی خود شانه خالی می‌کند. ایران با تسلیح نیروهای نیابتی باعث ناامنی منطقه می‌شود. ایران پهپادهایی را در اختیار روسیه قرار داده است که ناقض قوانین بین‌المللی است.

نماینده روسیه در جلسه شورای امنیت سازمان ملل درباره پاسخ ایران به اسرائیل گفت: ما هشدار دادیم باید یک موضع واحد درباره حمله اسرائیل داشته باشیم اما این اتفاق رخ نداد. آمریکا، انگلیس و فرانسه حاضر نشدند بیانه‌ای علیه اسرائیل صادر شود. اگر سفارت یک کشور غربی هدف قرار می‌گرفت بلافاصله موج محکومیت رخ می‌داد. وقتی پای یک کشور دیگر وسط می‌آید، واکنش کشورهای غربی متفاوت می‌شود.

نمایندگان فرانسه، سوئیس و انگلیس هم در اقدامی هم‌راستا با آمریکا حمله ایران به مراکز نظامی اسرائیل را محکوم کردند. در ادامه عمار بن جامع، نماینده الجزایر در جلسه شورای امنیت سازمان ملل درباره پاسخ ایران به اسرائیل گفت: نسبت به سیاست دوگانه (آمریکا) هشدار می‌دهیم. سیاست‌ها باید برای همه یکسان باشد. نمی‌شود اول به خاک یک کشور حمله شود و با آراش برخورد کنیم و وقتی پاسخ دادند، نوع دیگر رفتار کنیم. وی تصریح کرد: ما بر سر دوراهی قرار داریم؛ یا باید قوانین بین‌المللی را رعایت کنیم یا وارد هرج و مرج شویم. هر گونه حمله به رخ کاملاً غیرقابل قبول است و باید از آن اجتناب کرد.

نماینده الجزایر در سازمان ملل ادامه داد: صلح و امنیت با توانمند کردن مردم فلسطین برای استفاده از حقوق خود حاصل می‌شود. خاورمیانه شرایط حساسی را پشت سر می‌گذارد که همه را ملزم به پیروی از قوانین بین‌المللی می‌کند.

واسیلی نینزیا، سفیر و نماینده روسیه در سازمان ملل نیز در نشست اضطراری شورای امنیت گفت: دبیر کل سازمان ملل حمله ایران را بلافاصله محکوم کرد اما درباره حمله اسرائیل به کنسولگری ایران چنین واکنشی نشان نداد. این رویکرد درست نیست.

سفیر روسیه در سازمان ملل افزود: ما در نشست شورای امنیت هشدار دادیم که اقدام اسرائیل باید صراحتاً محکوم شود اما به آن توجهی نشد. ما پیشنهاد پیش‌نویس برای یک بیانه به دادیم اما آمریکا، انگلیس و فرانسه از پذیرش اصول و قوانین بین‌المللی خودداری کردند و آن را نقض کردند.

وی تصریح کرد: کشورهای غرب از جمله فرانسه، انگلیس و آمریکا از حمایت از بیانه‌ای در محکومیت حمله اسرائیل به کنسولگری ایران در اول آوریل خودداری کردند و اکنون ایران را محکوم می‌کنند و این «ریاکاری آنها» را نشان می‌دهد.

سفیر روسیه گفت: نتیجه اکنون برای همه روشن است. شما بخوبی می‌دانید که حمله به یک مرکز دیپلماتیک اقدامی جنگ‌طلبانه بر اساس قوانین بین‌المللی است و اگر یک نمایندگی غربی مورد حمله قرار می‌گرفت، بلافاصله شما انتقام‌جویانه واکنش نشان می‌دادید.

نماینده روسیه ادامه داد: این رویکرد به این دلیل است که برای شما، هر امری که به نمایندگی غربی و شهروندان غربی مربوط می‌شود، مقدس است و باید از آن محافظت شود اما وقتی صحبت از حق سایر کشورها، از جمله حق دفاع از خود درباره اتباع‌شان می‌شود، موضوع متفاوت است. اگر کنسولگری یا سفارت کشور غربی هدف قرار می‌گرفت بلافاصله همین کشورها آن را محکوم می‌کردند و خواستار تنبیه متجاوز می‌شدند اما وقتی پای کشورهای دیگر وسط می‌آید و آنها می‌خواهند از حق دفاع از خود استفاده کنند، غربی‌ها استاندارد دوگانه خود را به نمایش می‌گذارند. نماینده روسیه در شورای امنیت تاکید کرد: ما زمانی که آمریکا ژنرال قاسم سلیمانی را ترور کرد اخطار دادیم که اقدامات آمریکا منطقه را بی‌ثبات خواهد کرد. امروز در شورای امنیت، آنچه ما شاهد آن هستیم، نمایش ریاکاری و استاندارد دوگانه است که تماشای آن شرم‌آور است.

امیرسعید ابروایی سفیر و نماینده دائم ایران در سازمان ملل نیز در سخنانی در نشست شورای امنیت گفت: عملیات جمهوری اسلامی ایران کاملاً در راستای اعمال حق ذاتی ما برای دفاع از خود که ذیل ماده ۵۱ منشور ملل متحد ذکر شده و توسط حقوق بین‌الملل به رسمیت شناخته شده است، انجام شد. پاسخ ما لازم و متناسب بود. این اقدام همچنین کاملاً دقیق بود و تنها اهداف نظامی را مورد اصابت قرار داد تا احتمال تشدید تنش به حداقل برسد و از آسیب به غیرنظامیان جلوگیری شود.

وی گفت: متأسفانه در این سالان، برخی اعضای شورای امنیت، از جمله ایالات متحده، بریتانیا و فرانسه، یک بار دیگر تصمیم گرفتند چشم خود را بر واقعیت ببندند و از علل ریشه‌ای که منتهی به وضعیت فعلی شده، چشم‌پوشی کنند. این ۳ کشور ضمن اتخاذ رفتاری ریاکارانه، بدون در نظر گرفتن قصور و کوتاهی خود در اجرای تعهدات بین‌المللی‌شان در قبال صلح و امنیت در منطقه، به ناقح ایران را سرزنش و متهم کردند. این ۳ کشور تلاش مذبحوحانه و ناموفقی برای استفاده از دروغ، وارونه‌سازی، انتشار اطلاعات نادرست و استفاده از بازی مخرب تفسیر و سرزنش کردند. در تمام این مدت، آنها تعمداً حق ذاتی ایران برای پاسخ به نقض یک اصل اساسی حقوق بین‌الملل را نادیده گرفتند؛ مصونیت نمایندگان و اماکن دیپلماتیک از تعرض

دور دنیا

سه‌شنبه ۲۸ فروردین ۱۴۰۲

وطن‌امروز | شماره ۴۰۱۵

بین الملل

دور دنیا

امیرعبداللهیان:

ادامه ماجراجویی اسرائیل

با پاسخ گسترده همراه خواهد بود

دومین گفت‌وگوی تلفنی وزیر امور خارجه کشورمان و وزیر خارجه آلمان انجام شد. حسین امیرعبداللهیان در گفت‌وگوی تلفنی با همتای آلمانی خود، در تشریح عملیات مقتدرانه نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران علیه رژیم صهیونیستی اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران عملیات حداقلی و دقیقی را علیه مراکز نظامی رژیم اسرائیل که از آنجا به سفارت کشورمان در دمشق حمله شده بود، انجام داد. وزیر امور خارجه کشورمان با تقییح مواضع حمایتی آلمان از رژیم صهیونیستی، افزود: اگر رژیم اسرائیل بخواهد به ماجراجویی‌های خود ادامه دهد، پاسخ متقابل، فوری و گسترده خواهد بود. امیرعبداللهیان تصریح کرد: هدف جمهوری اسلامی ایران هشدار به رژیم اسرائیل برای تفهیم پیامدهای ناشی از عبور از خطوط قرمز است، وی خاطرنشان کرد: امیدواریم تلاش آلمان به جای محکومیت اقدام مشروع ایران، متمرکز بر توقف جنگ در غزه و برقراری صلح و امنیت پایدار از مدیریتانه تا درای سرخ باشد. وزیر امور خارجه آلمان نیز در این تماس ضمن تاکید بر ضرورت انجام هر چه بیشتر گفت‌وگوها در این دوران پرخطر، اظهار داشت: تحولات اخیر باعث افزایش تلاطم شدید در منطقه شده و نشان می‌دهد تنش‌ها رو به افزایش است، لذا معتقدیم تلاش‌های مشترک ما باید متمرکز بر جلوگیری از گسترش دامنه تنش باشد. آنالنا بروک افزود: ما هر روز تلاش می‌کنیم جنگ غزه پایان یابد و راه دستیابی به صلح پایدار نیز هموار شود.

■ ■ ■

سیرک تناقض گویی

وزیر خارجه انگلیس درباره ایران

وزیر خارجه انگلیس دوشنبه در گفت‌و گو با شماری از رسانه‌های این کشور درباره پاسخ سنگین پهپادی و موشکی ایران علیه اقدام تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی، دست به دامن تناقض گویی شد. دیوید کامرون در مصاحبه با شبکه بی‌بی‌سی ابتدا به تکرار ادعاهای علیه پاسخ تنبیهی ایران پرداخت و مدعی شد حمله یکشنبه گذشته ایران یک اقدام بی‌ملاحظه و خطرناک بود اما هنگامی که مجری از او پرسید «اگر یک کشور متخاصم کنسولگری ما را با خاک یکسان کند، پاسخ بر برتانیا چه خواهد بود» گفت: ما یک اقدام بسیار قوی انجام خواهیم داد. کامرون در پاسخ به نتیجه‌گیری مجری که بیان داشت «ایران هم همین اقدام را انجام داد» ادعا کرد: اما ایران یک حمله گسترده انجام داد. در همین حال مجری بی‌بی‌سی، سخنان وزیر خارجه انگلیس را قطع کرد و گفت: پس ایرانی‌ها حق داشتند پاسخ دهند اما بیش از حد واکنش نشان دادند.

وزیر خارجه انگلیس در ادامه اینگونه توجیه کرد: آنچه در سوریه و اسرائیل رخ داد ۲ مقاله متفاوت است. اسرائیل ۳۰۱ موشک و پهپاد به سمت اسرائیل شلیک کرد و این اقدام بی‌ملاحظه است. واکنش ایران بیش از حدی بود که انتظار می‌رفت. کامرون با بیان اینکه «کشورها حق دارند از خود دفاع کنند» افزود: اما به سطح حمله نگاه کنید، اگر تسلیحات ایران رهگیری نمی‌شد، ممکن بود هزاران نفر کشته و مجروح شوند. وزیر خارجه انگلیس همچنین در گفت‌وگو با شبکه خبری اسکاکی به تناقض گویی‌های خود ادامه داد. او از یک سو عملیات ایران علیه رژیم صهیونیستی را ضعیف و شکست‌خورده توصیف و از سوی دیگر نسبت به اهمیت مشارکت کشورهای غربی در عملیات دفاعی تل آویو تاکید کرد. کامرون مدعی شد: از بسیاری جهات، این یک شکست مضافف برای ایران بود(ا) حمله (ایران) تقریباً یک شکست کامل بود و آنها به دنیا نشان دادند به عنوان جریان بدخواه در منطقه آماده انجام این کار هستند. وی در گفت‌وگو با یک شبکه رادیویی انگلیس هم تلاش کرد از تصمیم دولت لندن برای رهگیری موشک‌های ایرانی حمایت کند. کامرون در پاسخ به سوال مجری که پرسید چرا باید پول مالیات‌دهندگان خرج دفاع از اسرائیل شود، اینگونه ادعا کرد: اقدام لندن برای مهار موشک‌های قاره‌پیمای ایران ضروری بود.

■ ■ ■

گام پوتین برای مشارکت بزرگ

در اوراسیا

کنگره بین‌المللی «عصر جدید - راه‌های جدید» با محوریت توسعه کسب‌وکارهای دیجیتال در مسکو برگزار می‌شود. ابتکار عصر جدید - راه‌های جدید که از سوی سازمان بین‌المللی همکاری اوراسیا (IOEC) ایجاد شده است، این هفته «نوزدهم آوریل» میزبان مقامات دولتی و تجاری، دانشمندان، کارشناسان و شخصیت‌های فرهنگی از کشورهای اتحادیه اقتصادی اوراسیا و همچنین آسیای شرقی، جنوب آسیا، خاورمیانه و آفریقا،ست. از مهم‌ترین اهداف کنگره «عصر جدید - راه‌های جدید» می‌توان به ایجاد نظم جهانی عادلانه و توسعه و ترویج ابزارهای چندقطبی اشاره کرد. دبیرتری استاسیولیس، رئیس سازمان بین‌المللی همکاری اوراسیا (IOEC) معتقد است کنگره جهانی «عصر جدید - راه‌های جدید» در حال تبدیل شدن به یکی از محرک‌های فرآیندهای ادغام در اوراسیای بزرگ است. به اعتقاد وی، ابتکار ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه برای ایجاد یک مشارکت بزرگ در اوراسیا در حال شکل‌گیری است. این رویداد با حضور بیش از ۵۰۰ نماینده از ۲۳ کشور از جمله روسیه، چین، هند، بلاروس، قرقیزستان، ارمنستان، قزاقستان، بحرین، ترکیه، مجارستان، کره، ویتنام، ساحل عاج، آنگولا و بسیاری از کشورهای دیگر برگزار خواهد شد. سخنرانان در نشست افتتاحیه کنگره «عصر جدید - راه‌های جدید» درباره ابزارهای نظم جهانی چندقطبی، جایگاه مشارکت بزرگ اوراسیا در سیستم معماری جدید جهان و طرح «کمربند - جاده» به بحث و گفت‌وگو می‌نشینند و پس از آن در کارگروه‌های تخصصی اقتصاد، حقوق بین‌الملل، کارآفرینی، دیپلماسی عمومی، علم و آموزش به کار خود ادامه می‌دهند.

خشم مسلمانان از اقدام اردن در رهگیری پهپادهای ایران در عملیات «وعده صادق»

ملک خیانت

بذل سازد. اردن هر چند در حمله سال ۱۹۹۰ عراق به کویت، طرف صدام را گرفت و به همین دلیل هم مورد خشم غرب قرار گرفت اما خیلی زود دریافت اشتباه سیاسی در تصمیم‌گیری اتخاذ کرده است و در نتیجه به سرعت موافقت خود را با طرح آمریکا مبنی بر شرکت در فرآیند صلح با اسرائیل اعلام کرد.

اردن البته همچنان نقش مهمی در معادلات فلسطین ایفا می‌کند اما دیگر برای اسرائیل تهدید به شمار نمی‌رود. این کشور حالا در همکاری سطح بالایی با تل آویو قرار دارد و موازنه منطقی‌ای به شکل قابل توجهی به سود اسرائیل تغییر کرده است.

آخرین بازیگری اردن برای اسرائیل هم به رهگیری موشک‌های ایرانی بازمی‌گردد که قصد حمله به مراکز نظامی اسرائیل را داشتند دولت اردن اعلام کرد نیروها و دستگاه‌های امنیتی این کشور به هر چیزی که امنیت و تمامیت‌رضی این کشور را به خطر بیندازد، مقابله خواهند کرد. بر اساس گزارش خبرگزاری رسمی اردن (پترا)، «ایمن الصغدی» وزیر خارجه این کشور نیز اعلام کرد تمام گام‌های لازم برای محافظت از

امنیت و حاکمیت اردن برداشته خواهد شد. او در ادامه گفت تداوم تجاوزات به غزه، امنیت و ثبات منطقه و جهان را به خطر می‌اندازد و متوقف‌سازی تنش‌ها یک ضرورت است. این اظهارات پس از آن بیان شد که برخی رسانه‌های اسرائیلی خبر دادند اردن در رهگیری موشک‌ها و پهپادهای شلیک‌شده از ایران در کنار آمریکا، انگلیس و فرانسه به ارتش اسرائیل کمک کرده است.

بعد از اعتراض برخی رسانه‌ها، همچنین اعلام مقامات ایران که هر کشوری به اسرائیل کمک کند متجاوز محسوب می‌شود، دولت اردن سفیر ایران را احضار کرد. البته روز گذشته میادین اعلام کرد اما نوتول مکرون رئیس‌جمهور فرانسه گفته اردن از پاریس خواسته است از پایگاه‌های اردن برای مقابله با موشک‌های ایرانی استفاده کند. ادوم اوسلیمه یکی از وبلاگ‌نویسان مهم جهان عرب در این رابطه نوشت: اردن دومین خطای راهبردی خود بعد از ۷ اکتبر را مرتکب شد. نخستین خطا این بود که بعد از حملات یمن خاک خود را برای ترازیت کالاهای اسرائیلی بازگذاشت و دومین خطا هم ۲ روز قبل رخ داد. یکی از مخاطبان دیگر هم پرسیده است آیا اردن زمانی که اسرائیل از خاک این کشور عبور و به مناطقی در عراق حمله کرد پدافند آن را هدف قرار داد یا خیر؟ اردن چند ماه قبل هم حمله‌ای به بخشی از خاک سوریه داشت و به بهانه قاچاق اسلحه گروه‌های مقاومت را که قصد داشتند سلاح به کرانه باختری ارسال کنند هدف قرار داد.

محرمانه را فاش کرد. طبق این اسناد در جنگ یوم کپبور در سال ۱۹۷۲ نیروهای عرب به فرماندهی مصر، سوریه و عراق قصد داشتند غافلگیری بزرگی انجام دهند و تقاض ۳ شکست قبلی را از اسرائیل بگیرند اما ملک حسنین نقشه این عملیات را به کیسینجر وزیر وقت خارجه آمریکا لو می‌دهد

و اسرائیلی‌ها بعد از یک غافلگیری بزرگ متوجه عملیات اصلی می‌شوند و از ارتش‌های عربی شکست نمی‌خورند. دومین بار که اردن با اسرائیل متحد شد به سال ۱۹۹۲ و پیمان عقبه بازمی‌گردد که امان با تل آویو روابط خود را عادی می‌کند و تولیدمسجدالاقصی هم به‌ارثی‌های هم‌رسد البته فلسطینی‌ها هنوز تجربه و رزق تلخ جمعه سیاه را فراموش نکرده‌اند که ملک حسنین در عملیاتی بزرگ فلسطینی‌های مبارز را از این کشور اخراج و به لبنان تبعید کرد.

در زمان معاصر هم یکی از افرادی که همواره به تفرقه بین

ایران و اردن اصرار دارد ملک عبدالله دوم است. او خالق واژه «محور شیعی یا هلال شیعی» در منطقه است. قصد اصلی پادشاه اردن از این واژه اختلاف بین ایران و برخی گروه‌های اهل سنت در منطقه بود. این کشور هم‌ا‌ما به تدریج تغییر رنگ و ترجیح داد نگاه تقلابی خود با اسرائیل را به رویکردی تعاملی